

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

KLINGEBÆKGÅRD

VEJLE KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	27.11.2018
Besigtiget af:	Anne Lindegaard
Journalnummer:	18/08009
Kommune:	Vejle Kommune
Adresse:	Tørskindvej 95, 7183 Randbøl
Betegnelse:	Klinge­bæk­gård
Fredningsår:	2008
Omfang:	<i>Det fritliggende stuehus (ca. 1860), de tre sammenbyggede avslænger (1827 og 1894), det på staldens østside tilbyggede roehus, motorhuset ved ladens sydside samt den brolagte gårdsplads.</i>

I fredningsbeskrivelsen er der ikke taget stilling til lovligheden af bygningsarbejder foretaget i ejendommen.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi ved Tørskindvej 95 knytter sig i det ydre til det firelængede, helstøbte gårdanlæg opført som kvægbrug fra 1827 til 1894 i traditionel sydjysk byggestil. Klingebækgård fremstår i traditionelle materialer, og den enkle byggestil i længerne med pudset og hvidkalket murværk, de store ubrudte stråtage med kun en enkelt staldgaf med luge i sydlængen, gør gården til en unik og markant helhed i kulturlandskabet ved Vejle Ådal.

Den kulturhistoriske værdi for Tørskindvej 95 knytter sig udvendigt til sammenhængen mellem stuehuset og de tre sammenbyggede stalde og lader og til den bevarede pigstensbelagte gårdsplads. Det bevarede roehus i østlængen og petroleumshuset ved sydsiden vidner om den senere landbrugsudvikling med stigende mekanisering, og er således også en del af den kulturhistoriske værdi for ejendommen.

Den kulturhistoriske værdi knytter sig i det indre til de tre stalde, der alle er lige høje og lige brede. Indretningen i stalde og lader er ligeledes af kulturhistorisk værdi. Her er både ladens store rum uden loft samt karlekammer og hestestald med toppede brøsten fra slutningen af 1800-tallet bevaret. Også dueslag over brænderum, svinestald, ko- og kalvestald med båse fremstår urørte og vidner om, hvordan et typisk landbrug så ud i Midt-og Sydjylland i starten af 1900 tallet.

Den kulturhistoriske værdi i Klingebækgårds stuehus knytter sig i det indre til den bevarede planløsning og de bevarede, ældre bygningsdele og detaljer, herunder bjælkelofter med profilerede loftbrædder i mellem, listelofter med pap, brændekomfur, fyldingsdøre hvoraf en enkelt er ådret. Hertil kommer gerichter og bevarede tapeter samt kartoffelkælderen.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi ved Tørskindvej 95 knytter sig til ejendommens enestående og tilpassede beliggenhed i et vejsving i bunden af Vejle Ådal omgivet af høje skrænter og overdrevsjerne.

Den arkitektoniske værdi ved Klingebækgård knytter sig desuden til det samlede firelængede gårdanlæg, der bindes sammen af en pigstensbelagt gårdsplads. De tre sammenbyggede staldlænger fremstår enkle og beskedne, men samtidig karakterfulde og helstøbte. De tre længer er opført med ens proportioner og med store tagflader i stråtag, kun brudt af enkle flade buer over vognportene og en staldgaf med luge i den sydligste længe. Den traditionelle materialeholdning for det samlede gårdanlæg bidrager desuden til den arkitektoniske sammenhæng. Ydervæggene er grundmurede, pudsede og hvidkalkede, og flere længer har omløbende gesims. Porte, døre og jernevinduer, hvoraf nogle er malet engelsk rød og enkelte sorttjærede døre og porte, har ligeledes arkitektonisk værdi, idet de medvirker til at skabe kontrast til de hvidkalkede vægge. Udtrykket er overordnet enkelt og helstøbt, domineret af få materialer, elementer og farver.

Den arkitektoniske værdi knytter sig desuden til stuehuset, der fremtræder som en klart afgrænset, gedigen, og enkel bygningskrop med en simpel detaljering i form af en hovedgesims. Den taktfaste vinduessætning betoner sammen med gesimsen facadens horisontalitet.

I det indre knytter den arkitektoniske værdi sig til både stuehusets og alle tre staldlængers velbevarede planløsninger. Staldene står stadig indrettet til deres oprindelige formål som husdyrbrug, det lille værksted op til kostalden har bibeholdt sine kalkede skillevægge i klægsten, og vognporten har en bevaret pigstensbelægning, hvilket alt sammen er medvirkende til at give gården karakter og autenticitet.

I stuehusets indre knytter den arkitektoniske værdi sig til den bevarede planløsning med hovedskillevæg og mange rum, hvoraf nogle ligger en suite og har et godt lysindfald fra sydvest. Den arkitektoniske værdi nytter sig desuden til en del bevarede fyldingsdøre med gerichter, hvoraf enkle gerichter er ådrede.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier for Klingebækgård knytter sig til gårdtypen med et fritliggende stuehus og de tre sammenbyggede og uspolerede avslænger, der lukker sig om den pigstensbelagte gårdsplads.

Det er også af bærende fredningsværdi, at Kligebækgård har bibeholdt sin traditionelle materialeholdning som grundmurede, hvidkalkede ydervægge, det trekvartvalmede stråtag med tørvemønning på længerne, en enkelt staldgaf på sydlængens sydligeste længe i nærheden af roehuset, samt loftluge på sydlængens vestvendte gavl.

Den bærende fredningsværdi knytter sig endvidere til det bevarede roehus og til det lille petroleumshus og til den pigstensbelagte vognport, revledørene med smedejernsbeslag og klinkefald, samt til bevarede ældre vinduer af både træ og støbejern. Også den traditionelle farveholdning med engelskrøde vinduer, døre og porte, samt enkelte sorttjærede døre og mindre porte, er en del af de bærende fredningsværdier.

Det hvidkalkede stuehus med omløbende, gulkalket gesims og ubrudt kvartvalmede tagform lagt i cementsten, og de to skorstene er også en del af de bærende fredningsværdier.

I stuehusets indre knytter de bærende fredningsværdier sig til planløsningen med langsgående hovedskillevæg og en stue på hver side af indgangen,orstue mod vest og bryggers mod sydøst, samt til de profilerede loftbrædder og listelofter med pap, og til synlige loftbjælker. De bærende fredningsværdier knytter sig desuden til de bevarede fyldingsdøre med gerichter, hvor enkelte gerichter er ådrede. En lille kartoffelkælder og et indbygget skab, samt rester af traditionelle tapeter og malingslag fra 1930'erne er ligeledes en del af de bærende fredningsværdier.

De bærende fredningsværdier for de tre længer på Klingebækgård knytter sig i det indre til de oprindelige planløsninger med bevarede stalde og med lofterne over hestestald og kostalden samt til ladens store rum uden loft.

Hertil kommer den traditionelle materialeholdning på hele gården.